

UITSpraak 23 – 126

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake het beroep van

[X], appellante,

tegen

het Bestuur van de Faculteit der Geesteswetenschappen, verweerder.

Procesverloop

Appellante heeft verzocht om per 1 september 2023 toegelaten te worden tot de masteropleiding Neerlandistiek, specialisatie Taalbeheersing van het Nederlands (hierna: de opleiding).

Bij besluit van 10 maart 2023 (hierna ook: het bestreden besluit) heeft verweerder het verzoek afgewezen.

Tegen dit besluit heeft appellante op 14 maart 2023 administratief beroep aangetekend.

Op 11 april 2023 heeft verweerder het College laten weten dat is onderzocht of een minnelijke schikking tussen partijen mogelijk was. Een minnelijke schikking is niet bereikt.

Op dezelfde dag heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Op 26 april 2023 is het beroep behandeld tijdens een hoorzitting van een kamer uit het College. Appellante is bij de zitting verschenen. Namens verweerder is bij de zitting verschenen [X], medewerker [X] bij de Faculteit der Geesteswetenschappen en [X], [X] Toelatingscommissie. Appellante heeft tijdens de zitting een pleitnota overgelegd.

**Uitspraak
23-126**

Blad 2/8

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Appellante doet sinds 2021 wetenschappelijk onderzoek en wil daarop promoveren. Op aanraden van een hoogleraar van de Universiteit van Amsterdam heeft appellante in december 2022 een docent van de Leidse vakgroep Taalbeheersing aangeschreven. In januari 2023 heeft appellante met deze en een tweede docent van dezelfde vakgroep gesproken over een ‘external PhD traject’ in Leiden. Daarbij is besproken dat het goed zou zijn als appellante de opleiding zou volgen. Op 16 februari 2023 heeft zij hierover nog een gesprek met de studietoelatingcoördinator, die tot hetzelfde advies komt.

In het bestreden besluit heeft verweerder zich op het standpunt gesteld dat appellante niet voor toelating tot de opleiding in aanmerking komt en haar verwezen naar het volgen van een individuele pre-master.

2 – Het standpunt van appellante

Appellante is het niet eens met de afwijzing van haar toelatingsverzoek. Zij vindt dat zij over voldoende kennis, inzicht en vaardigheden beschikt om tot de opleiding te kunnen worden toegelaten. Zij is taalkundige en eerstegraads docent Nederlands en beschikt reeds over een doctoraal diploma Algemene Taalwetenschap (1989) en educatief master Nederlands (1990) behaald aan de Universiteit Leiden. Zij vindt dat zij ten onrechte naar de pre-master wordt verwezen. Appellante betoogt verder dat zij nu ten onrechte en in strijd met verschillende bepalingen van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: de WHW) het recht op een promotietraject wordt onthouden.

3 – Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft het toelatingsverzoek afgewezen onder verwijzing naar artikel 5.2.1 van de Onderwijs- en Examenregeling van de masteropleiding Neerlandistiek (hierna: de OER). De vooropleiding van appellante vertoont volgens verweerder verschillen met het curriculum dat nodig is om te worden toegelaten.

Uitspraak
23-126
Blad 3/8

4 – Relevante regelgeving

De relevante regelgeving is opgenomen in een bijlage bij deze uitspraak.

5 – De beoordeling van het geschil

Het College moet overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW beoordelen of het bestreden besluit al dan niet in strijd is met het recht.

Het College overweegt dat de kern van de zaak is dat er een verschil bestaat tussen het starten van een promotietraject en de toelating tot een master. Appellante betoogt terecht dat zij op basis van haar in het verleden behaalde doctoraaldiploma's het recht heeft om een promotietraject te starten. Verweerder ontkent dit ook niet. Verweerder stelt zich echter terecht op het standpunt dat de vraag of appellante op basis van haar in het verleden behaalde doctoraaldiploma's toelaatbaar is tot de opleiding, een andere is.

Het College oordeelt dat verweerder zich in het verweerschrift, zoals toegelicht op de hoorzitting, voldoende gemotiveerd op het standpunt heeft gesteld dat appellante met haar in het verleden behaalde diploma's niet toelaatbaar is tot de opleiding, omdat zij niet voldoet aan de eis dat zij ten minste 30 EC aan relevante specialisatievakken heeft voltooid. Hiertoe is het volgende van belang.

Verweerder heeft verwezen naar de cijferlijst van de doctoraal Algemene Taalwetenschap, waaruit blijkt dat appellante theoretische/experimentele vakken heeft gevolgd, maar geen vakken op het gebied van taalbeheersing. Het curriculum van de educatieve master voorziet daar ook niet in, voor zover verweerder dit kan beoordelen nu appellante het diploma en de cijferlijst van die opleiding niet heeft aangeleverd.

Appellante heeft ter zitting betwist dat haar kennis niet voldoende kan zijn gelet op haar diploma's. Naar het oordeel van het College heeft verweerder op de hoorzitting echter voldoende inzichtelijk gemaakt dat het vakgebied van de taalbeheersing in de jaren '80 in Leiden nauwelijks werd aangeboden en dat het pas nadat appellante haar studies had afgerond een grote vlucht heeft genomen. Verweerder heeft hierbij gewezen op twee toonaangevende tijdschriften die pas

Uitspraak
23-126
Blad 4/8

37 jaar en 12 jaar geleden zijn opgericht. Appellante ontkent dit ook niet, maar stelt zich op het standpunt dat zij zich inmiddels heeft ingelezen in de desbetreffende tijdschriften. Hiermee voldoet appellante echter niet alsnog aan artikel 5.2.1 van de OER.

Wat appellante heeft aangevoerd over het beoogde 'external PhD traject' is niet van belang. Dat appellante het recht toekomt om te promoveren, maakt niet dat zij toelaatbaar is tot de opleiding. Dat het volgen van de opleiding is besproken in het kader van het 'external PhD traject' maakt dit niet anders. Het gaat om twee op zichzelf staande zaken, waarbij de toelating tot de opleiding op afzonderlijke criteria wordt beoordeeld. Verweerder heeft zich voldoende inzichtelijk gemotiveerd op het standpunt gesteld dat appellante niet aan de toelatingseisen voor de opleiding voldoet. Het administratief beroep is ongegrond.

Het College geeft wel een belangrijk aandachtspunt mee aan verweerder. In het kader van de wettelijke verplichting om te onderzoeken of een minnelijke schikking mogelijk is, heeft verweerder ten onrechte volstaan met het sturen van een e-mail waarin het bestreden besluit – de afwijzing van het toelatingsverzoek – nog eens wordt toegelicht. Dit was bepaald geen uitnodiging om in gesprek te treden. Hiermee heeft verweerder niet alleen niet voldaan aan een wettelijke plicht. Hij heeft ook, zoals tijdens de hoorzitting besproken, een gelegenheid gemist om een gesprek te voeren met appellante waarin zaken hadden kunnen worden besproken die nu ten onrechte pas op de hoorzitting aan de orde zijn gekomen.

Was er in het kader van het onderzoek naar een minnelijke schikking een deugdelijke uitnodiging voor een daadwerkelijk gesprek gekomen, dan hadden partijen samen op zijn minst een reconstructie kunnen maken van de verschillende gesprekken die zijn gevoerd tussen appellante en de docenten/beoogd promotores en de studietoelatingcoördinator. Wellicht dat duidelijk(er) was geworden wat wel en niet of met welke bedoeling is besproken. Dat verweerder appellante niet toelaatbaar acht, is juist. Maar dat appellante zich hierdoor overvallen en ook onaangenaam verrast heeft gevoeld is op zijn minst voorstelbaar. Ook dit had in een gesprek eerder kunnen worden onderkend. Verweerder had daarnaast de bedoeling van het bestreden besluit eerder kunnen toelichten: dat dit overkomt als afwijzing, maar is bedoeld als uitnodiging tot het

Uitspraak
23-126
Blad 5/8

volgen van een individuele pre-master, iets waarvoor ook niet iedereen in aanmerking komt. Dit hoeft niet te betekenen dat appellante zich zou hebben neergelegd bij de verwijzing naar de pre-master, maar het had de hiervoor genoemde onaangename verrassing wellicht deels kunnen wegnemen. Ook hadden partijen het verschil tussen het beoogde promotietraject en de opleiding kunnen bespreken, alsook de verschillende regels die daarvoor gelden. Het allerbelangrijkste is dat in een informele setting onderzocht had kunnen worden of en zo ja op welke manier een promotieonderzoek nog tot de mogelijkheden behoort, zonder alle ruis en zonder de vertrouwensbreuk die nu toch lijkt te zijn ontstaan.

Uitspraak
23-126

Blad 6/8

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het administratief beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. F.M.J. den Houdijker, voorzitter, mr. J.H.M. Huijts, dr. A.M.C. van Dissel, G.S. Cornielje LLB en T.A.V. Claessen, leden, bijgestaan door mr. I.L. Schretlen, secretaris.

mr. F.M.J. den Houdijker,
voorzitter

mr. I.L. Schretlen,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: 8 juni 2023

**Uitspraak
23-126**

Blad 7/8

Bijlage regelgeving

In de Onderwijs- en Examenregeling van de Masteropleiding Neerlandistiek 2022-2023 (“OER”) is – voor zover van belang – het volgende bepaald:

Artikel 5.2 Toelating tot het programma

5.2.1 Tot de opleiding zijn toelaatbaar degenen die in het bezit zijn van (één van) de volgende graden (artikel 7.30b, eerste lid van de wet):

a. de graad Bachelor van een Nederlandse universiteit (in de afstudeerrichting) van de opleiding:

<i>Afstudeerrichting master</i>	<i>Toegang op grond van bacheloropleiding</i>
Alle afstudeerrichtingen	Nederlandse taal en cultuur
Oudere letterkunde	Film en Literatuurwetenschap: afstudeerrichting Literatuur
Moderne letterkunde	Film en Literatuurwetenschap: afstudeerrichting Literatuur
Nederlandse taalkunde	Taalwetenschap: afstudeerrichting Taal en Communicatie, afstudeerrichting Taal en Cognitie
Taalbeheersing van het Nederlands	Taalwetenschap: afstudeerrichting Taal en Communicatie
Nederlandkunde	Nederlandkunde/Dutch Studies

b. Kandidaten moeten aan de volgende vereisten voldoen om te worden beschouwd als in het bezit van een diploma dat voldoende verwant is aan het diploma vermeld in 5.2.1a:

- de graad Bachelor van een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs, waarvan het niveau gelijkwaardig is aan dat van een Nederlandse WO-bacheloropleiding, waaronder mede begrepen zijn de Algemene Academische Vaardigheden zoals opgenomen in bijlage B van het facultaire deel van deze regeling;
- Ten minste 30 studiepunten aan specialisatievakken (op het gebied van Moderne Nederlandse letterkunde, Nederlandse taalkunde, Oudere Nederlandse letterkunde en/of Taalbeheersing van het Nederlands) voor de desbetreffende afstudeerrichting.

**Uitspraak
23-126**

Blad 8/8

c. een graad Bachelor én de daarnaast opgelegde premaster op grond van artikel 5.4.1, die met goed gevolg is afgerond. Het opgelegde pre-masterprogramma/schakelprogramma moet worden voltooid binnen de nominale studieduur met maximale overschrijding van één semester (indien het premasterprogramma/schakelprogramma 30 EC of minder is) of van één studiejaar (indien het premasterprogramma/schakelprogramma meer dan 30 EC is).